

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้การวิจัยเชิงผสมผสานระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ คือการวิจัยเชิงสำรวจเป็นหลัก ในการตอบวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อ และการใช้วิจัยเชิงคุณภาพช่วยเพิ่มเสริมการวิจัยเชิงสำรวจ มีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงสำรวจ
 - 1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
 - 1.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
 - 1.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ
 - 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงสำรวจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่เป็นเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด จำนวนทั้งสิ้น 1,046 คน (สำนักทะเบียนราษฎร์อำเภอเกาะกูด. 2559 : 6)

กลุ่มตัวอย่าง

ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด จำนวนทั้งสิ้น 289 คน ดังนี้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การกำหนดขนาดตัวอย่างจะใช้สูตรของ Taro Yamane (ธีรวุฒิ เอกะกุล. 2549 : 135-136)
ความคลาดเคลื่อนมากที่สุดที่ยอมรับได้ที่ $\pm 0.5\%$ โดยมีระดับความเชื่อมั่น 95%

คำนวณสูตรดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดตัวอย่าง
 N คือ ขนาดประชากร
 e คือ ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม

จะได้ $n = \frac{1,046}{1 + (1,046 \times (0.05)^2)}$
 $= 289.349930843$

ดังนั้น ขนาดของตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 289 คน

เมื่อได้กำหนดขนาดตัวอย่างตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดเทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน คือขั้นแรกจะใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วนและขั้นที่สองจะใช้การสุ่มเชิงระบบ

การสุ่มแบบสัดส่วนจะพิจารณาสัดส่วนของตัวอย่างแยกตามรายชุมชน โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{สูตร} = \frac{\text{จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหน่วยเลือกตั้ง}}{\text{จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด}}$$

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามตำบล

ชื่อตำบล	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง(คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
ตำบลเกาะกูด	917	253
ตำบลเกาะหมาก	129	36
รวม	1,046	289

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การสุ่มเชิงระบบจะพิจารณาจากลำดับรายชื่อของประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหน่วยเลือกตั้ง โดยแบ่งออกเป็นช่วงเท่า ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตร} &= \frac{\text{จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง}}{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง}} \\ &= \frac{1,046}{253} \\ &= 3.62450593 \\ &= 4 \end{aligned}$$

สรุป การสุ่มเชิงระบบจะใช้พิจารณาจากลำดับรายชื่อของประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหน่วยเลือกตั้ง โดยแบ่งออกเป็นช่วงเท่า ดังนี้ 1, 5, 9, 13,...

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบเลือกตอบ (Checklist) เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น

ตอนที่ 2 เป็นมาตรวัดแบบให้คะแนนเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่จัดขึ้น (Class Interval) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ให้คะแนนตามกำหนดไว้ดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วงดังต่อไปนี้

หลักการเก็บข้อมูลจากการสุ่มตัวอย่าง การสร้างเกณฑ์กรณีนี้ต้องใช้หลักการกระจายแบบปกติ (Normal Distribution) ที่มีลักษณะระฆังคว่ำซึ่งทำให้แต่ละช่วงห่างไม่เท่ากันคือ ถ้าใช้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) = S.D.) จะพบว่าในแต่ละช่วงทั้ง 5 ช่วง จะมีการกระจายค่า S.D. เป็น 1 S.D. , 2 S.D. , 2 S.D. , 2 S.D. , 1 S.D. ดังนั้นเราสามารถสร้างเกณฑ์จากการสุ่มตัวอย่างได้ดังนี้ (ชัยชนต์ ประดิษฐ์ศิลป์. 2555 : 12)

คะแนนเฉลี่ย

การแปลผล

1.00-1.49

ระดับความคิดเห็นไม่ทราบ

1.50-2.49

ระดับความคิดเห็นไม่เห็นด้วย

2.50-3.49

ระดับความคิดเห็นค่อนข้างไม่เห็นด้วย

3.50-4.49

ระดับความคิดเห็นค่อนข้างเห็นด้วย

4.50-5.00

ระดับความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยามเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราดและตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเนื้อหาแบบสอบถามให้ถูกต้องตามแนวทางของการวิจัยในเรื่องความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย 3 ท่านทดสอบความตรง ดังนี้

ชื่อ-สกุล

สถานภาพ

1. ดร.ปรีชา เปี่ยมพงษ์สานต์

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

2. รศ.ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

3. ผศ.ดร.โอฬาร ถิ่นบางเตียว

ผู้เชี่ยวชาญด้านชุมชนท้องถิ่น

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตาม

คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดสอบใช้ (Try Out) กับประชาชนในอำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.773 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้ สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องที่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ความถี่ ร้อยละ
2. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด เลือกใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์
3. การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยในท้องที่

3.1 เพศ ใช้สถิติ Independent sample t-test เป็น สถิติที่ใช้ในกรณีทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวแปรอิสระไม่เกิน 2 กลุ่ม และตัวแปรอิสระเป็นระดับ Nominal หรือ Ordinal ส่วนตัวแปรตามเป็นระดับ Interval หรือ Ratio

3.2 อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยในท้องที่ ใช้สถิติ One-way ANOVA เป็นสถิติที่ใช้ในกรณีทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวแปรอิสระที่มากกว่า 2 กลุ่ม และตัวแปรอิสระเป็นระดับ Nominal หรือ ส่วนตัวแปรตามเป็นระดับ Interval หรือ Ratio และใช้การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้การศึกษาหลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณแล้วพบว่า มีปัญหาและข้อเสนอแนะที่เป็นรายละเอียดที่จะต้องทำการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะเพิ่มเติม

วิธีการสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview Guided) เป็นเครื่องมือในรูปแบบต่าง ๆ คือ

1. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เป็นการใช้แนวสัมภาษณ์เจาะลึก โดยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ (Key-informants)

ชื่อ-สกุล	สถานภาพในการให้ข้อมูล
นาย ต.นามสมมุติ	ผู้แทนนักการเมืองท้องถิ่น
นาย ร.นามสมมุติ	ผู้อาวุโสของชุมชน
นางสาว ก.นามสมมุติ	ข้าราชการสังกัด อบต. เกาะกูด

2. การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในที่หมายถึง ประสบการณ์จากการสังเกตที่ได้จากการทำงานในท้องที่ กล่าวคือ ผู้วิจัยได้มีโอกาสทำงานที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะกูดเป็นเวลา 3 ปี ในตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพที่ใช้ในงานวิจัยนี้จะเป็นการตีความในลักษณะต่าง ๆ คือการตีความเพื่อจัดกลุ่มข้อมูล (Grouping) และการตีความหมายในเชิงเหตุผลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเสริมรายละเอียดของข้อมูลให้สามารถลงลึกถึงเรื่องราวที่อยู่เบื้องหน้า เบื้องหลัง ซึ่งงานวิจัยเชิงปริมาณไม่สามารถลงลึกในรายละเอียดได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี